

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KTP/VKZIP	Strana:	1 / 4
Název předmětu:	Vybr. kap. židovského a islámského pr.		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	30.05.2024 20:47

Pracoviště / Zkratka	KTP / VKZIP			Akademický rok	2023/2024
Název	Vybr. kap. židovského a islámského pr.			Způsob zakončení	Zkouška
Název dlouhý	Vybrané kapitoly židovského a islámského práva			Forma zakončení	Kombinovaná
Akreditováno/Kredity	Ano, 3 Kred.			Zápočet před zkouškou	NE
Rozsah hodin	Seminář 2 [HOD/TYD]			Počítán do průměru	ANO
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Min. (B+C) studentů	10
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Zimní semestr	0 / -	10 / -	2 / -	Vyučovaný semestr	Zimní, Letní
Rozvrh	Ano			Počet dnů praxe	0
Vyučovací jazyk	Ano				
Volně zapisovatelný předmět	Ano				
Hodnotící stupnice	1 2 3 4				
Počet hodin kontaktní	Ano v případě předchozího hodnocení 4 nebo nic.				
Automat. uzn. záp. před zk.	K				
Periodicita	Žádný				
Nahrazovaný předmět	Nejsou definovány				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Vybavit studenty základní znalostí z vybraných oblastí práva židovského a islámského.

Samotný exkurz je rozdělen do dvou částí. V první části se student seznámí nejprve nejen s charakteristickými rysy židovského práva a jeho prameny, ale i s tím, čím se od našeho platného práva odlišuje. V následujících přednáškách bude obeznámen s právem personálního statusu, dietárním právem (kašrut) a Bej Din jako rozhodčí institucí.

V druhé části student nabude znalosti z oblasti islámského práva. Seznámí se s jeho charakteristikou, prameny, genezí a právními školami. Poté bude předmětem zájmu co je dovolené a zakázané v islámském právu a právo personálního statusu

Požadavky na studenta

Zkouška

Obsah

PRVNÍ ČÁST

1. Úvod - základní charakteristika židovského práva. Jeho vznik a jeho historický vývoj, jednotlivé starověké školy
Židovské právo jako právo od Boha, resp. vycházející z Tóry, jako důkaz smlouvy s Bohem. Stručná charakteristika systému práva. Student se seznámí s historickým vývojem právního systému a jeho regulativní role v židovské společnosti, zejména na starověký vývoj právního řádu.

2. Prameny židovského práva, vztah k právním řádům jiných zemí, aplikace židovského práva v rámci diaspory
Budou představeny jednotlivé základní prameny židovského práva, tedy zejména Tanach a Talmud (Mišna a Gemara) a následně bude student seznámen s vývojem židovského práva po zániku starověkého židovského státu, zejména vztah židovského práva a práva zemí, kde komunita žila.

3. Právo osobního statusu

Charakteristika postavení fyzických osob v rámci judaismu, zejména pak otázky práva dědického a rodinného, jakož i základní otázky kontraktačního.

4. Právo osobního statusu

Charakteristika institutu manželství a rozvodu v židovském právu. Studenti se seznámí s uzavíráním manželství a s rozvodovým řízením, jakož i s problematikou vypořádání majetku.

5. Dietární právo (kašrut)

Základní charakteristika pravidel jídla v rámci judaismu, jejich význam pro život židovské společnosti. Studenti se seznámí se základními pravidly, jakož i postupy při určování co je a co není košer.

6. Bej Din jako rozhodčí instituce

Náboženské soudnictví, jeho organizace a příslušnost. Studenti se seznámí nejenom s základní rolí náboženských soudů, ale i s jejich rolí jako soudů rozhodčích, v rámci židovských komunit.

DRUHÁ ČÁST

1. Úvod - charakteristika a odlišnosti islámského práva. Vznik a vývoj islámského práva. Obecně o právních školách

Charakteristika islámského práva, jako práva daného Bohem, vysvětlení jeho neměnnosti, principu teritoriality a heterogenosti. Stručné představení právních odvětví a předmět jejich regulace. Student se seznámí i s genezí islámského práva, a jeho zasazení do historického kontextu. Obecně bude pojednáno o právních školách v rámci sunnitské větve islámu.

2. Prameny islámského práva. Vztah islámského práva a práva islámských zemí

Stručně budou představeny prameny islámského práva, a to s ohledem na vybrané kapitoly islámského práva, které budou v rámci komparace představeny. Bude poukázáno na rozlišování islámského práva a práva islámských zemí, stejně jako na jejich vztah.

3. Dovolené a zakázané v islámském právu

Předmětem přednášky bude charakteristika dovoleného a zakázaného jednání v islámském právu. Stručně bude pojednáno i o právních aspektech jídla.

4. Právo osobního statusu (al-ahwál aš-šachsíja) - rodinné právo I.

V rámci této přednášky se student seznámí s oblastí práva personálního statusu, co vše je pod tuto oblast tradičně řazeno, tj. "obecná část občanského práva," právo rodinné a dědické, nadační právo a darovací smlouva. Předmětem přednášky bude následně problematika uzavření manželství dle islámského práva.

5. Právo osobního statusu (al-ahwál aš-šachsíja) - rodinné právo II.

Navazující přednáška bude věnována vztahům mezi manžely a vztahům mezi rodiči a dětmi.

6. Právo osobního statusu (al-ahwál aš-šachsíja) - rodinné právo III.

Student by měl v této přednášce získat obecný přehled o některých způsobech zániku manželství - rozvodu ze strany manžela, vykoupení ženy, anulování manželství, zánik manželství na základě rozhodnutí soudu a v neposlední řadě i bude okrajově pojednáno o odpadnutí od islámu a jeho vliv na manželství.

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** JUDr. Lenka Bezoušková, Ph.D., LL.M. (100%)
- **Vede seminář:** JUDr. Lenka Bezoušková, Ph.D., LL.M. (60%), JUDr. Tomáš Pezl, Ph.D. (40%)

Literatura

- **Základní:** Kropáček, J. *Duchovní cesty islámu*. Praha, Vyšehrad, 1993.
- **Základní:** Newman, Ja'akov; Sivan, Gavri'el; Nosek, Bedřich; Ziss, Daniel; Pavlát, Leo. *Judaismus od A do Z : slovník pojmů a termínů*. Praha : Sefer, 1992. ISBN 80-900895-3-4.
- **Základní:** Knapp, Viktor. *Velké právní systémy : úvod do srovnávací právní vědy*. Praha : C.H. Beck, 1996. ISBN 80-7179-089-3.
- **Doporučená:** Hecht N.S., Jackson B.S., Passamaneck S.M., Piattelli D., Rabello A. *An Introduction to the History and Sources of Jewish Law*. Clarendon Press 1996.
- **Doporučená:** Levy B.B. *Fixing God's Torah: The Accuracy of the Hebrew Bible Text in Jewish Law*, Oxford

University Press 2001.

- **Doporučená:** An-Naim, A. *Islamic Family Law in a changing World*, London: Zed Books Ltd, 2002.
- **Doporučená:** El Alami, D. a Hinchcliffe, D. *Islamic Marriage and Divorce Laws of the Arab World*. London: Kluwer Law International, 1996.
- **Doporučená:** Shahak I. *Jewish History, Jewish Religion: The Weight of Three Thousand Years* (Pluto Middle Eastern Studies), Pluto Press 1997.
- **Doporučená:** Neusner J. *Performing Israel's Faith: Narrative and Law in Rabbinic Theology*, Baylor University Press, 2005.
- **Doporučená:** Kamali, M. H. *Principles of Islamic Jurisprudence*, Cambridge, 1991.
- **Doporučená:** Nasir J. *The Islamic Law of Personal Status*. London: Kluwer Law International, 1986.
- **Doporučená:** Weiss Halivni D., Midrash, Mishnah, and Gemara. *The Jewish Predilection for Justified Law*, Harvard University Press, 1986,.
- **Doporučená:** Tucker, J. *Woman, Family, and Gender in Islamic Law*. Cambridge: Cambridge University Press, 2008.

Časová náročnost

Všechny formy studia

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Příprava na zkoušku [10-60]	54
Kontaktní výuka	26
Celkem:	80

Hodnotící metody

Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Kombinovaná zkouška,

Předpoklady

Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:

nespecifikovány

pochopení charakteristických rysů židovského práva a jeho prameny

charakteristika islámského práva a jeho prameny

Odborné dovednosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že student před zahájením výuky dokáže:

znalost pramenů židovského práva, vztah k právním řádům jiných zemí, aplikace židovského práva v rámci diaspory.

Prameny islámského práva. Vztah islámského práva a práva islámských zemí

Obecné způsobilosti - před zahájením studia předmětu je student schopen:

mgr. studium: do řešení problémů zahrnují úvahu o jejich etickém rozměru,

Vyučovací metody

Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:

Seminární výuka (diskusní metody),

Analyticko-kritická práce s textem,

Seminární výuka (badatelské metody),

Výsledky učení

Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:

studenti si osvojí základní znalosti z vybraných oblastí práva židovského a islámského

základní charakteristika židovského práva, jeho vznik a jeho historický vývoj, jednotlivé starověké školy

Odborné dovednosti - po absolvování předmětu prokazuje student dovednosti:

charakteristika a odlišnosti islámského práva.

odlišnosti od ostatních právních systémů

Obecné způsobilosti - po absolvování předmětu je student schopen:

mgr. studium: samostatně a odpovědně se rozhodují v nových nebo měnících se souvislostech nebo v zásadě se vyvíjejícím prostředí s přihlédnutím k širším společenským důsledkům jejich rozhodování,

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etapa V.st.pl.		Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Specializační projekty	Magisterský	Prezenční	Náboženské právo	1	2019	2023	Povinně volitelné	A		ZS
Právo a právní věda	Magisterský	Prezenční	Právo a právní věda	1	19	2023	Povinně volitelné předměty odborné	B	1	LS
Právo a právní věda	Magisterský	Prezenční	Právo	1	14	2023	Povinně volitelné předměty odborné	B		
Právo a právní věda	Magisterský	Prezenční	Právo	1	16	2023	Povinně volitelné předměty odborné	B		
Právo a právní věda	Magisterský	Prezenční	Právo	1	18	2023	Povinně volitelné předměty odborné	B	2	LS
Právo a právní věda	Magisterský	Prezenční	Právo	1	11	2023	Povinně volitelné předměty	B	2	
Právo a právní věda	Magisterský	Prezenční	Právo	1	10	2023	Povinně volitelné předměty	B	2	LS
Právo a právní věda	Magisterský	Prezenční	Právo	1	13	2023	Povinně volitelné předměty odborné	B		
Právo a právní věda	Magisterský	Prezenční	Právo	1	17	2023	Povinně volitelné předměty odborné	B		LS
Právo a právní věda	Magisterský	Prezenční	Právo	1	15	2023	Povinně volitelné předměty odborné	B		